

prima instanță: V. Mihaila
instanța de apel: N. Budăi, I. Muruianu, V. Efros

nr. 2ra-332/17

ÎNCHEIERE

01 martie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:
Președinte, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Iuliana Oprea
Ion Druță

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Vladimir Ungureanu

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Vladimir Ungureanu împotriva Societății pe Acțiuni „Combinatul de Prelucrare a Lemnului FAG” cu privire la încasarea datoriei acumulate la plata despăgubirii pentru accidentul de muncă suferit în timpul exercitării obligațiilor de serviciu

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 29 septembrie 2016, prin care a fost respins apelul declarat de Vladimir Ungureanu și menținută hotărârea primei instanțe

constată:

La 17 iunie 2015, Vladimir Ungureanu a depus cerere de chemare împotriva Societății pe Acțiuni „Combinatul de Prelucrare a Lemnului FAG” solicitând încasarea datoriei acumulate la plata despăgubirii pentru accidentul de muncă suferit în timpul exercitării obligațiilor de serviciu.

În motivarea acțiunii a invocat că în baza ordinului nr. 12 din 23 mai 1977, a fost angajat în câmpul muncii în cadrul Combinatului de Prelucrare a Lemnului din Chișinău „Colhozstoi”, în calitate de vălțuitor. Explică că executându-și obligațiile de serviciu a suferit un accident la locul de muncă, iar datorită impactului grav asupra sănătății, i-a fost acordat gradul II de invaliditate, reducerea vitalității fiind cu 50 %.

În asemenea circumstanțe, la 03 martie 1983, de către angajator a fost emis ordinul nr. 39, în temeiul căruia a fost demisionat în legătură cu pensionarea datorită gradului de invaliditate, în conformitate cu prevederile art. 18 alin. (1) din Legea securității și sănătății în muncă nr. 186 din 10 iulie 2008, care prevede că lucrătorului căruia i s-a stabilit gradul de reducere a capacității de muncă ca urmare a unui accident de muncă sau a unei boli profesionale i se plătește din contul

unității care poartă vina pentru accidentul de muncă sau pentru boala profesională pe lângă despăgubirea stabilită de lege o indemnizație unică, luându-se ca bază salariul mediu lunar pe țară, pentru fiecare procent de pierdere a capacității de muncă, dar nu mai puțin de un salariu anual.

Totodată, a invocat prevederile Hotărârii Guvernului nr. 513 din 11 august 1993 despre aprobarea Regulamentului cu privire la plata de către întreprinderi, organizații și instituții a indemnizației unice pentru pierderea capacității de muncă sau decesul angajatului în urma unui accident de muncă sau unei afecțiuni profesionale. În același timp a invocat prevederile art. 1410 alin. (1) Cod civil.

Sușține că până în prezent, întreprinderea la care a fost angajat a trecut prin mai multe procedee de reorganizare, astfel încât întreprinderea a purtat diverse denumiri, fapt ce se confirmă prin certificatul nr. 72 din 21 martie 2012. Conținutul actului vizat determină cert că denumirea întreprinderii a fost modificată pe parcursul anilor de mai multe ori, însă în prezent în urma înregistrării societății comerciale acesteia i-a fost atribuită denumirea de SA „Combinatul de Prelucrare a Lemnului FAG”.

A mai menționat că indiferent de denumirea angajatorului, acesta și-a onorat pe parcursul unei perioade de timp obligațiile impuse față de angajat, însă, din motive necunoscute, SA „Combinatul de Prelucrare a Lemnului FAG” a negat ulterior efectuarea plăților, obligația crescând la echivalentul sumei de 38496 lei la data de 20 iunie 2012, fapt confirmat de pârât prin certificatul eliberat.

Mai mult ca atât, din anul 2012 și până în prezent pârâtul a continuat să își exercite obligația parțial.

În vederea soluționării situației create, la adresa pârâtului a fost expediată la data de 21 martie 2015 o cerere cu formularea solicitării eliberării informației desfășurate privind achitățile efectuate, concretizând valoarea datoriei acumulate în urma neexecutării obligației de plată a indemnizației unice și efectuarea decontărilor datorate în decurs de 30 zile calendaristice, cu rezervarea dreptului la adresarea în instanța judecătorească competentă.

Menționează că în pofida faptului recepționării scrisorii de către pârât, fapt atestat de avizul de recepție, acesta nu a luat act de solicitările formulate, lăsând fără răspuns cererea parvenită.

Își întemeiază pretențiile în baza dispozițiilor art. 80 alin. (7), 81, 85 slin. (1) lit. a), 166-167 CPC, art. 8, 10, 1410, 1418 Cod civil, art. 4 din Legea taxei de stat nr. 1216 din 03 decembrie 1992, art. 18 alin. (1), (5) din Legea securității și sănătății în muncă nr. 186 din 10 iulie 2008, pct. 21, 23 din Hotărârea Guvernului nr. 513 din 11 august 1993 despre aprobarea Regulamentului cu privire la plata de către întreprinderi, organizații și instituții a indemnizației unice pentru pierderea capacității de muncă sau decesul angajatului în urma unui accident de muncă sau unei afecțiuni profesionale.

Solicită încasarea din contul SA „Combinatul de Prelucrare a Lemnului FAG” a sumei de 38496 lei cu titlu de datorie acumulată până la 20 iunie 2012 la plata indemnizației unice convenite în urma reducerii gradului capacității de muncă.

Ulterior, reprezentantul reclamantului Vladimir Ungureanu, avocatul Olesea Codru în ședința de judecată a înaintat cerere privind majorarea cuantumului pretențiilor solicitate prin cererea de chemare în judecată, prin care a solicitat încasarea din contul pârâtului SA „Combinatul de Prelucrare a Lemnului FAG” suma de 161779, 52 lei cu titlu de datorie acumulată până la data de 31 martie 2016 la plata despăgubirii pentru accidentul de muncă suferit în timpul exercitării obligațiilor de serviciu și a cheltuielilor de judecată pentru asistență juridică în sumă de 5000 lei.

Prin hotărârea Judecătorei Judecătorei Botanica mun. Chișinău din 30 mai 2016, a fost respinsă acțiunea înaintată de către Vladimir Ungureanu.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 29 septembrie 2016 a fost respins apelul declarat de Ungureanu Vladimir împotriva hotărârii primei instanțe și menținută hotărârea Judecătorei Botanica mun. Chișinău din 30 mai 2016.

La 07 decembrie 2016, Vladimir Ungureanu a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 29 septembrie 2016, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei recurate cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a revendicărilor prin încasarea din contul intimatului în beneficiul său a datoriei acumulate, până la data de 31 martie 2016, în sumă de 161779,52 lei și a cheltuielilor de judecată în mărime de 5000 lei.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia recurată considerând-o ca fiind emisă cu aplicarea eronată a normelor de drept material.

Explică că instanțele ierarhic inferioare la baza hotărârilor judecătorești au pus un presupus act normativ care în esența sa reprezintă un text a unui pretins Regulament cu nr. 483/25 din 22 decembrie 1961. Totodată acesta nefiind autentificat sau legalizat.

Susține că pretinsului Regulament nu-i poate fi oferit calificativul de act normativ, or nu a fost verificată și/sau probată existența unui asemenea act în varianta în care a fost anexată la materialele dosarului. Iar în cazul în care Regulamentul a fost prezentat ca un înscris, acesta nu corespunde rigorilor legale (simplă copie) impuse de legiuitor la etapa depunerii, și mai mult nu poate constitui temei în vederea argumentării actului judecătoresc.

Menționează că acțiunile vizate intră în contradicție cu dispozițiile art. 239 CPC, care prevăd că hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată, instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședința de judecată.

Subliniază că de către instanțele ierarhic inferioare a fost reținut că momentul apariției obligației intimatului este cel al producerii accidentului de muncă și anume anul 1982, iar la acel timp erau aplicabile normele Regulamentului nr. 483/25 din 22 decembrie 1961.

Consideră că această concluzie este eronată și depășește presupusul cadru legal aplicat, ori Regulamentul vizat, dacă se aplică, determină în mod expres obligațiile părților și momentul apariției obligației de plată, astfel angajatorul nu poate fi condiționat de o obligație pecuniară atât timp cât nu este stabilită vinovăția acestuia în producerea accidentului.

Afirmă că Regulamentul prevede o consecutivitate în vederea determinării existenței sau nu a temeiurilor apariției obligației pecuniare a angajatorului (actul despre accidentul de muncă), temeiul examinării dreptului la despăgubire, cererea angajatului) și organul abilitat cu emiterea deciziei privind achitarea plăților (administrația întreprinderii).

Prin urmare, concluzionează că apariția obligației de a despăgubi angajatul este generată de adoptarea deciziei și încadrarea acesteia în ordinul emis de către administrația întreprinderii, însă nu de momentul producerii accidentului de muncă precum au reținut instanțele.

Indică că la adresarea angajatului, în vederea revendicării sumelor cuvenite, administrația urmează să efectueze calculele achitărilor începând cu momentul producerii accidentului, ca fiind etapa de pornire de la care muncitorul nu a putut să își execute angajamentele profesionale în totalitate fiindu-i redusă și remunerația, aceasta fiind în esență și menirea despăgubirii. Angajatul și-a pierdut parțial capacitatea de muncă - întreprinderea recuperează parțial venitul pe care l-ar fi obținut acesta în cazul în care nu ar fi suferit în urma accidentului de muncă.

În partea ce vizează calculele acceptate ca fiind veridice de către instanțele de judecată (rezultate din prevederile pct. 11 din Regulamentul nr. 483/25 din 22 decembrie 1961) consideră că acestea au fost aplicate eronat și rezultă din aplicarea parțială și selectivă a normei invocate fără a ține cont de prevederile pct.12,13 din același Regulament.

Menționează că indiferent de contradictorialitățile invocate pe parcursul examinării cauzei, instanțele nu le-au elucidat, acceptând calculul efectuat de către intimat la salariul mediu în baza propriului certificat, fără a ține cont de prevederile pct. 12,13 al Regulamentului și normele procesual civile.

Afirmă că în vederea elucidării tuturor circumstanțelor s-a solicitat prezentarea dosarului personal, pe care intimatul avea obligația de a-l păstra până în prezent și în care trebuie să se includă atât decizia administrației cu privire la acceptarea efectuării plăților, cuantumul indemnizației stabilite cât și ordinul emis în acest sens, în asemenea mod urma a fi elucidat atât momentul apariției obligației intimatului cât și cuantumul acesteia.

Atenționează că aceste acte nu au fost prezentate, administrându-se din partea intimatului un înscris care presupune fie distrugerea fie dispariția dosarului vizat, fără a preciza cu exactitate soarta acestuia.

La 27 februarie 2017, Societatea pe Acțiuni „Combinatul de Prelucrare a Lemnului FAG” a depus referință la recursul declarat de Vladimir Ungureanu împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 29 septembrie 2016, prin care a solicitat respingerea cererii de recurs cu menținerea hotărârii Judecătoria Botonica mun. Chișinău din 30 mai 2016 și a deciziei recurate.

La 27 februarie 2017, SA „Combinatul de Prelucrare a Lemnului FAG”, reprezentat de Andrei Toderășco a depus referință la cererea de recurs a lui Vladimir Ungureanu, prin care a solicitat respingerea recursului cu menținerea hotărârii primei instanțe și a deciziei recurate.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 14 octombrie 2016, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire (f. d. 51, vol. II), însă careva date despre recepționarea acesteia de către recurent nu sunt.

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 29 septembrie 2016, în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Vladimir Ungureanu nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posedă puterea de a îndrepta în mod direct starea

de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de Vladimir Ungureanu, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Vladimir Ungureanu ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

dispune:

Recursul declarat de Vladimir Ungureanu se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Iuliana Oprea

Ion Druță